

Rörmick med karaktär

Den slovakiska mikrofontillverkaren Flea har på kort tid etablerat sig som trogen efterföljare till de traditionella västeuropeiska fabrikanterna. I sortimentet hittar man bland annat repliker av AKG C12 och Neumann U47. Monitor tittar närmare på rörmikrofonen Model A.

TESTUTRUSTNING:

Referensmikrofon: AKG C414 EB

Inspelningsutrustning: RME Fireface 800, diverse mikrofonförstärkare

Lyssning: Guru QM10 med tillhörande bas-högtalare, Sennheiser HD 280 Pro

Flea är ett relativt ungt slovakiskt företag som specialiserat sig på att tillverka högkvalitativa kopior av klassiska kondensatormikrofoner som Neumann U47 och AKG C12. Testobjektet här är dock rörmikrofonen Model A. På företagets hemsida kan man läsa att mikrofonen främst är avsedd för inspelning av sång och att den är försedd med en egentillverkad mikrofonkapsel kallad F7. Det är en nyttillverkning av den tyska M7-kapsel som sitter i Neumannmikrofoner som U47 och M49. Jag tar kontakt med den svenska distributören som berättar att Model A har hela komponentuppsättningen gemensam med M49-replikan Flea 49. Skillnaden är att komponenterna i Model A har tagit plats i en rymligare kropp vilket gör tillverkningskostnaden betydligt lägre.

Uppbyggnad

Till utseendet påminner Model A inte alls om Neumann M49. Det här är en riktigt stor pjäs! Mellan tummen och pekfingeret

uppskattar jag längden till närmare 30 och omkretsen till drygt 15 centimeter. Den väger 800 gram, ungefär lika mycket som tre Shure SM58. Kroppen består av ett ställiknande rör och korgen är tillverkad av tre lager fint stål nät, alltihop i en snygg nickelfinish. På fronten hittar vi en bronsfärgad platta med företagets logotyp och på baksidan en något mindre platta med modellbeteckning och serienummer.

Nu för tiden är det inte ovanligt att även den enklaste budgetmikrofon kommer förpackad i träetui med tillhörande elastisk upphängning. Man känner sig nästan bortskämd med tillbehör. Flea har valt att gå åt motsatt håll. Model A kommer väl förpackad i en pappkartong. Inuti ligger mikrofon, spänningsaggregat och en kombinerad signal- och spänningskabel – just de komponenter som behövs för att få mikrofonen att fungera, men det är också allt. På spänningsaggregatet sitter en strömbrytare, en lysdiod som indikerar att strömmen är på och ett vridreglage med tre lägen för att välja rundtagande, njure och åttaformad

upptagningskaraktäristik. Kabeln som följer med är tillräckligt lång för att man ska slippa ställa aggregatet vid fötterna på den som ska spela eller sjunga.

Testexemplaret är även försett med ett vackert trä-etui och en elastisk upphängning. Dessa ingår inte i grundutförandet men går, tillsammans med en förvaringsväska, att beställa separat. Slår man till på alla tre tillbehören kostar det ungefär 8 500 kronor extra i dagsläget. Min reaktion är att det är mycket pengar för så grundläggande tillbehör. Å andra sidan är träetuets inandöme vackert och verkar vara av god kvalitet. Det är utan tvekan värdigt en kunglig spira! Den elastiska upphängningen är av klassisk design: en spindelliknande ställning med gummiband som fixerar två breda filtbeklädda aluminiumbälten som med spännen håller fast mikrofonkroppen. Konstruktionen är väl dimensionerad och gör sitt jobb under hela testperioden.

I användning

Jag sätter upp Flea Model A bredvid en AKG C414 EB – båda inställda på rundtagande upptagning – och pratar in i dem. Båda mikrofonerna låter öppna och klara. I Flea har min röst ett litet extra fokus i det lägre mellanregistret. C414 EB å sin sida har en definierad topp, nästan separerad från talet, vilket Model A saknar. Mitt första intryck av Model A kvarstår när jag slår om till njure, men proximityeffekten gör att mikrofonen också tar fram en mjuk och lätt mättad basrespons i min röst som låter angenäm.

Jag plockar fram en akustisk budgetgitar av dreanought-modell och placerar både Model A och C414 EB ungefär 30

centimeter från nionde bandet, riktade mot det tolfte. Upptagningskaraktären är inställd på njure. C414 har en krispighet som jag känner igen vid det här laget. Gitarren låter rik på övertoner även i Model A, men det händer något med transienterna. Anslagen från plektrumet hamnar längre in i ljudbilden. Gitarren låter också betydligt biffigare genom Model A, på ett sätt som kommer till sin rätt i glesare arrangemang där gitarren tillåts ta plats.

Starka ljudkällor

Testet går vidare och jag plockar upp en elgitar av Telecastermodell och kör den genom en rörförstärkare av märket Orange med två tolvtubelement. Jag placerar Model A och C414 en bit in på det ena elementet, någon centimeter framför förstärkartyget. Genom Model A känns spelet varmt och intimt. Detta trots att jag slagit om till rundtagande. Basåtergivningen är stor och varm på ett sätt som verkligen passar soundet och spelstilen. C414 EB låter jämförelsevis lite hårdare och mer nasal. Jag upplever att plektrumanslaget ligger en bit framför själva tonen.

Omställd till njure ger Model A en botten man skulle behöva skära i, alternativt backa mikrofonen för att tämja proximityeffekten något.

Mikrofonerna ställs nu istället framför ett trumset med 22-tums basstrumma, en 5,5-tums virvel och en 16-tums golvpuka, ungefär en meter framför basstrumman och riktade mot virveln. Skillnaden mellan mikrofonerna är återigen tydlig. Model A ger bra svar i botten både för basstrumma och virvel, lite som att man backat upp mikrofonen med närmickning av trummorna. Cymbalerna, speciellt riden, upplever jag

Audinate Dante MY16-AUD

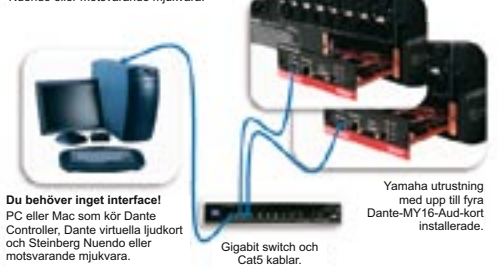
Inspelning direkt till nätverksporten i din dator!

Dante MY16-AUD är ett Ethernetbaserat interfacekort som är kompatibelt med alla Yamaha Digital Mixers samt DME-N DSP-processorer. Kortet ger 16 kanaler I/O i 24-bit okomprimerad audio vid 48kHz (8 kanaler I/O vid 96kHz) över 100Mbps eller Gigabit Ethernet CAT5. Fler kort via en nätverksswitch kan användas för att öka antalet kanaler. Med mjukvaran Dante Virtual Soundcard och t.ex. Steinberg Nuendo kan MY16-AUD anslutas direkt till datorns nätverksport, ljudkort eller audiointerface behövs inte.

Dante MY16-AUD kommer att finnas för leverans i oktober 2009 och kommer att distribueras av Yamaha Scandinavia Commercial Audio.

Exempel: Inspelning

Spela in, upp till 64 kanaler audio direkt från din Yamaha mixer till din PC eller Mac, som kör Steinberg Nuendo eller motsvarande mjukvara.

Yamaha Scandinavia AB
Telefon: 031-89 34 00

Rörmick med karaktär

”Det här är en välljudande mikrofon, full av karaktär och med ett tidlöst sound.”

som aningen mörka. Referensmikrofonen C414 har en tydligare attack i virvelslagen och övertoner från skinn och sarg kommer tydligare fram. Skillnaderna mikrofonerna emellan är uppenbara och det går inte att placera dem på samma skala riktigt. Det handlar om två olika sound.

Jag lägger en mjukvarukompressor på materialet för att testa hur mottagligt det är för kompression. Jag ställer in något som liknar en SSL busskompressor med relativt snabb attack och kort release. Det får balansen mellan bastrumma och virveltrumma att sätta sig ytterligare. Jag skulle inte tveka att testa den här uppställningen i en seriös produktion.

Svaga ljudkällor

Jag tar med Model A på ett par skarpa uppdrag. Det första gäller inspelning av pianodragspel. Man spelar ofta in dessa med två mikrofoner, en på klaviatursidan och en på andra sidan för basregistret. Men den här gången beslutar vi oss för att använda en mikrofon på ett avstånd som tar upp hela instrumentet och låter rummet få vara med.

Genom Model A låter dragspelet stort och stadigt. Mellanregistret har en härlig mättnad. På ett parti sjunger dragspelaren samtidigt som hon spelar. Klangerna blandar sig på ett bra sätt och jag ser ingen anledning att komplettera med ytterligare en mikrofon.

Nästa session är påläggsinspelningar av olika träblåsinstrument. Först ut är klarinetten och basklarinetten. Klarinetten är varm till karaktären men rummet den spelas i har en hårdare klang. Instrumentets värme bibehålls genom Model A. Även basklarinetens hesa toner värms upp av mikrofonen. I kombination blir det dock lite för mycket av det goda och jag väljer till slut en mindre karaktärfull mikrofon till basklarinetten.

Jag testar även mikrofonen på oboe och engelskt horn. Oboens nasala klang passar inte riktigt ihop med Model A. Det engelska hornet kommer däremot till sin rätt och en efterlängtd aura av ”Hem till gården” infinner sig.

Jag får tillfälle att göra några tagningar med blockflöjt också. I solat läge kan man ana en färgning, framförallt i flöjtens över-

toner. Jag upplever det som en harmonisk distorsion som ger energi till det övre registret trots att mikrofonens frekvensåtergivning egentligen balanserar åt det mörkare hållet. De flesta ljudkällor jag riktar mikrofonen mot får ett skimmer av klassiskt manér. Det känns retro i ordets mest positiva bemärkelse.

Tillbaka till testlabbet kompletterar jag med egna sånginspelningar. Min hesa och dova röst, någonstans mellan baryton och tenor, får en krämighet och frasighet jag inte förväntat mig. Proximiteffekten gör sig påmind och är kanske i starkaste laget, men jag hittar snart en bra balans efter att ha experimenterat lite med avståndet till mikrofonen.

Laboratorierocken på

Jag avslutar testomgången med att placera Flea Model A och AKG C414 EB jämsides en dryg halvmeter framför en Genelec 8020 och spelar in rosa brus och ett blandat musikmaterial. Efter en genomlysning kan jag konstatera att Model A har en återgivning i det lägre registret som verkar insmickrande såväl på enskilda instrument som på komplext material. Det övre registret är lent och har en hörbar harmonisk distorsion redan på måttliga ljudnivåer, något som i mina ögon är positiva egenskaper i många sammanhang. Det man förlorar (i jämförelse med C414 EB) är lite av den spatiala uppfattningen i det övre mellanregistret och den tydliga definitionen i diskanten.

Spektrumanalysatorn avslöjar att Model A, i förhållande till C414 EB, har kraftigare återgivning i det lägre registret som sträcker sig en bit nedanför 50 hertz. förhållandet är det totalt motsatta i det övre registret; Model A har inte lika stark respons i registret 3 kilohertz och uppåt.

Summering

Flea Model A marknadsförs som en mikrofon som framför allt är lämpad för inspelning av sång. Och jag har inget att anmärka

FLEA MODEL A

på där. Det här är en välljudande mikrofon, full av karaktär och med ett tidlöst sound. Model A kommer bäst till sin rätt i arrangemang där instrumenten tillåts att ta plats. Använder man den på tillräckligt många ljudkällor löper man däremot en risk (och detta gäller alla karaktärsfulla mikrofoner) att mätta ljudbilden. Det här var något jag upplevde under inspelningen av träblås. Klarinetten och engelskt horn spelades in i flera lager genom Model A. Var för sig låter spåren riktigt bra. Summan blev dock en vägg av träblås och kommer kräva en del EQ i mellanregistret för att lämna plats åt övriga instrument.

Det är lite underligt att det inte följer med något att förvara mikrofonen i. Jag föreställer mig att det här är en mikrofon man vill ha lätt tillgänglig i studio och då är kanske ett robust etui eller en väska inte så nödvändigt, speciellt inte om de adderar tusenlappar till priset, men en förvaringspåse tycker jag borde inkluderas i grundutförandet. Det kan inte påverka prisbilden särskilt mycket.

Jag har också fått indikationer på att Model A komponentmässigt i princip är densamma som den betydligt dyrare Flea 49. Även om du kompletterar Model A med transportväska skiljer det dock drygt fjorton tusen kronor. Det skulle i så fall innebära att Model A är en omsorgsfull kopia av Neumann M49 med en ovanligt modest prislapp.

Fast i det här fallet tycker jag man kan borste från eventuella lik-

heter med ovanstående mikrofonmodeller och istället konstatera att den karaktär och den kvalitet Model A erbjuder utan tvekan är värd sitt pris. Är man ute efter ett sound på sång och instrument som känns klassiskt med en retro-touch tycker jag man ska kolla upp Flea Model A.

Joachim Ekermann är verksam som frilansande ljudtekniker och skribent och kan kontaktas via epost: info@makewave.net.

FAKTA

Typ: Rölförstärkt kondensatormikrofon med dubbla membran

Karaktär: Njure, rundtagande och åttaformad

Frekvensomfång: 40 Hz till 18 kHz

Max ljudtryck: 125 dB (vid 0,5 % THD)

Känslighet: 9, 8 respektive 10 mV/Pa (njure, rundtagande, åttaformad vid 1 kHz)

Egenbrus: 16 dB (A-vägt)

Spänningsmatning: Extern strömförsörjning medföljer

Vikt: 0,8 kg

Pris: 23 995,- inklusive moms

Distributör: Dexter Recording, www.dexter.se

STATE OF THE ART KSM9

"Shure KSM9-systemen fungerar alldeles utmärkt och jag har fått flera mail och telefonsamtal från mina kollegor angående hur bra de låter och fungerar".

Anders Ekstrand, ansvarig på SVT Stockholm.

SVT Stockholm testade noggrant Shures nya trådlösa system UHF-R med KSM9-kapsel och köpte in åtta kanaler till Allsång på Skansen.

- Trådlösa succén finns även i trådbunden version.
- Omkopplingsbar karaktäristik
- Dubbelmembran

Shure ger dig möjligheterna - passa på att ta dem.